

§1 Het marktmodel

- Belangrijkste kenmerken perfect werkende markten/volledige mededinging:
 - groot aantal aanbieders
 - geen enkele aanbieder heeft invloed op de prijs (gevolg groot aantal aanbieders)
 - het homogene karakter van de verhandelde goederen
 - de doorzichtigheid van de markt
 - mogelijkheid van vrije toe- en uittreding
- De prijs komt tot stand in het samenspel van vraag en aanbod
- De marktevenwicht is waar de vraagcurve en aanbodcurve elkaar snijden

- Model**= vereenvoudigde, gestroomlijnde weergave van de werkelijkheid.
- Evenwichtsvoorwaarde**= de gevraagde hoeveelheid gelijk is aan de aangeboden hoeveelheid. $q_v = q_a$
- concurrentie zorgt ervoor dat uitsluitend de evenwichtsprijs tot stand komt.
- Evenwichtsprijs**= als $q_v = q_a$. Deze vindt je door de formules aan elkaar gelijk te stellen.
- Evenwichtshoeveelheid**= als $q_v = q_a$. De aangeboden en gevraagde hoeveelheid bij de evenwichtsprijs. Deze vind je door de evenwichtsprijs in te vullen in de aanbod- of vraagvergelijking.

- \bar{a} \bar{p}
- Om aan te geven dat we te maken hebben met de evenwichtsprijs en evenwichtshoeveelheid, voorzien we p en q van een liggend streepje: \bar{a} en \bar{p} .

- Bij een toenemende voorkeur voor het product van de consument verschuift de vraagcurve naar rechts.
- Bij een toenemend aanbod voor de zelfde prijs verschuift de aanbodcurve naar rechts.

§2 Hoe perfect zijn perfect werkende markten

- Consumenten surplus**=het voordeel van de consument verschil, verschil tussen betalingsbereidheid en marktprijs.
Hoe groter de consumentensurplus, hoe meer welvaartsgevoel het geeft.
- Productente surplus**= voordeel voor de producent. Verschil tussen verkoopbereidheid en marktprijs.
- Totaal surplus**= consumenten surplus + producenten surplus. Het zegt iets over de bijdrage van het betreffende product aan de gezamenlijke welvaart.
- Op perfect werkende markten wordt het totaal surplus ALTIJD maximaal.
- perfect werkende markten zijn totaal transparant.

Het pareto-optimum

- Een maximaal consumentensurplus betekent dat de bijdrage van dit product aan de welvaart van de betreffende koper maximaal is.
- Pareto-optimum** = de situatie waarin de som van het consumentensurplus en het producenten surplus maximaal is.
- Pareto-optimum** = de situatie waarin niemand zijn positie kan verbeteren zonder dat dit ten koste gaat van de positie van een ander.

Kanttekeningen bij het pareto-optimum

- Uitsluitend op perfect werkende markten komt het Pareto-optimum vanzelf tot stand. De meeste producten worden echter op niet-perfect werkende markten verkocht. Het kan zinvol zijn als de overheid ingrijpt op niet-perfect werkende markten.
- Er zijn producten die niet door vrije markten kunnen worden aangeboden, de zogenaamde *collectieve goederen*. Bijvoorbeeld overheidsdiensten.
- Het komt vaak voor dat de productie en consumptie van bepaalde goederen zogenaamde *externe effecten* met zich meebrengen. Externe effecten zijn neveneffecten van productie of consumptie die niet in de prijs van het eindproduct tot uitdrukking komen. Zonder ingrijpen van de overheid is het vaak niet mogelijk een dergelijk extern effect te bestrijden.
- Het kan een maatschappelijk belang zijn als de overheid via *indirecte* belastingen, subsidies of *prijsrestricties* op een markt ingrijpt.